

Yttrande angående Remiss av Förordning om ändring i förordningen (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten ser det som bekymmersamt att förändringen sker i ljuset av att vi behöver säkra långsiktighet och förutsägbarhet i regelverken. Regelverk som på olika sätt är satta att underlätta energiomställningen och för att möjliggöra det sannolikt kraftigt ökade elbehovet, vilket framför allt är drivet av industrins vilja att bli fossilfria. Det är avgörande att skapa tillit till systemet och därmed attrahera investeringar genom att minska regulatoriska osäkerheter. Den föreslagna ändringen av instruktionen för Affärsverket svenska kraftnät innebär förutsättningar för havsbaserad vindkraft ändras kort efter att ett regelverk införts.

Energimyndigheten bedömer att den föreslagna förändringen inte torde vara den mest avgörande faktorn för etableringen av havsbaserad vindkraft då det finns andra faktorer som har betydligt större påverkan på möjligheterna till utbyggnad av havsbaserad vindkraft såsom tillgänglighet till lämpliga havsområden. Det finns ett flertal utmaningar avseende samexistens med andra intressen i havet, vilket tydligt framgår av det nyligen redovisade regeringsuppdrag om att möjliggöra för ytterligare 90TWh elproduktion i havet¹. Utmaningarna beror till stor del på att storskalig havsbaserad vindkraft är ett nytt intresse som behöver kunna ta plats i havet samtidigt som andra intressen behöver anpassa sig till nya förutsättningar.

Vidare har Sverige, jämfört med flertalet andra länder runt Östersjön och Nordsjön, ett relativt utvecklat system avseende planering och tillståndsgivning för havsbaserad vindkraft. Frågan om förändring och utveckling av systemet för

¹ ER 2023:12 Energimyndighetens webbshop (a-w2m.se)

prövning av havsbaserad vindkraft kommer behandlas i den nyligen tillsatta utredningen ” En ordnad prövning i havet”. Utredningen ska ge förslag på system som ger förutsättningar för en ökad utbyggnad av havsbaserad vindkraft, samtidigt som andra samhällsintressen beaktas². En utveckling av systemet har potential att lösa ut en del av de målkonflikter som finns och ge ett tydligare och mer förutsägbart system jämfört med idag.

Energimyndighetens ståndpunkt tar sin utgångspunkt i hela energisystemets omställning och de systemscenarier myndigheten har redovisat i nyligen presenterade rapporter (Utvecklingsvägar för elproduktion - Möjligheter och utmaningar för att möta ett växande elbehov ER 2023:18³, Scenarier över Sveriges energisystem 2023 – med fokus på elektrifieringen 2050 ER 2023:07⁴, Myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering – rapportering 2022 ER 2023:02⁵) i vilka vi bedömer att ett kraftigt ökat elbehov står framför oss. Det följer av elektrifieringens avgörande roll i klimatomställningen, dels genom etableringen av nya aviserade elintensiva industriverksamheter inom landets gränser. För att uppnå en långtgående elektrifiering behöver vi bygga ut elproduktionen i Sverige – både genom ny produktion och genom generationsväxling av den som redan finns. Omfattningen på utvecklingen av elsystemet i kombination den relativt korta tidsaspekten innebär att vi behöver ett proaktivt arbete där utveckling av ny elproduktion och elnät kommer till stånd. All fossilfri elproduktion behövs på kort liksom på medellång och lång sikt och här bidrar de olika kraftslagen med olika förutsättningar att leverera i de olika tidsperspektiven. Havsbaserad vindkraft kommer vara mycket viktig i ett medellångt till långt perspektiv. Dessutom sker nu en relativt snabb utbyggnad av havsbaserad vindkraft i våra grannländer vilket kommer att på olika sätt påverka konkurrenssituationen i industrietableringar liksom i prisbilder för el.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson, avdelningschefen Caroline Asserup och enhetschefen Fredrik Svartengren. Föredragande har varit handläggaren Kristian Schoning.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift

² En ordnad prövning av vindkraft i havet. Kommittédirektiv 2023:61 En ordnad prövning av havsbaserad vindkraft (regeringen.se)

³ Energimyndighetens webbshop (a-w2m.se)

⁴ Energimyndighetens webbshop (a-w2m.se)

⁵ Energimyndighetens webbshop (a-w2m.se)